

Samfundsansvar 2017

Dette er den lovpligtige redegørelse for samfundsansvar efter § 99 a.

Samfundsansvar

Pensionskassen for Jordbrugsakademikere & Dyr læger er en medlemsejet tværgående pensionskasse og selvstændig juridisk enhed, der driver pensionskassevirksomhed på det danske marked for overenskomstbaserede arbejdsmarkedspensioner med det formål at sikre medlemmerne et godt afkast på et ansvarligt grundlag.

Med virkning fra 1. januar 2017 indgår virksomheden i et forsikringsadministrationsfællesskab med Sampension KP Livsforsikring A/S og Arkitekternes Pensionskasse, hvor Sampension Administrations-selskab A/S på vegne af virksomhederne varetager al administration af de forretningsmæssige aktiviteter vedrørende pensions- og forsikringsadministration samt investeringsforvaltning.

Virksomheden er en non-profit virksomhed, hvis midler ikke må anvendes til andre formål end de i Virksomhedens fastsatte vedtægter.

Pensionskassen for Jordbrugsakademikere & Dyr lægers forretningsmæssige hovedaktivitet er distribution af pensions- og forsikringsprodukter (produkter) til medlemmerne i henhold til kollektiv overenskomst eller anden pensionsaftale. Som medlemmer optages:

- Enhver kandidat/bachelor med jordbrugs-, veterinær- og levnedsmiddelfaglig uddannelse eller med tilsvarende uddannelser, samt veterinærsygehjælpere og - sygeplejersker
- Personer, der er omfattet af aftale eller overenskomst indgået mellem en arbejdsgiver og enten Ansatte Dyr lægers Organisation eller Jordbrugsakademikerne
- Pensionskassens medarbejdere og medarbejdere ansat i virksomheder eller foreninger med tilknytning til de ovennævnte uddannelser, når arbejdsgiveren i henhold til kollektiv overenskomst, aftale eller lignende skal indbetale pensionsbidrag til pensionskassen.

Samfundsøkonomisk ansvarlig

Ud over at sikre medlemmernes økonomiske sikkerhed er Pensionskassen for Jordbrugsakademikere & Dyr læger på samfundsniveau – som en del af arbejdsmarkedspensionssystemet – med til at sikre en samfundsøkonomisk bæredygtig udvikling med en god balance mellem offentlige og arbejdsmarkedsforankrede ydelser.

Den helt overordnede risiko ved pensionskassens virke er, hvis pensionskassen ikke kan levere pensionsydelse og forsikringsdækninger i henhold til medlemmernes forventninger. Se i øvrigt en udførlig risikoanalyse i pensionskassens årsrapport note 21 på side 42.

Pensionskassen har et ansvar for at forvalte pensionsordningen på en sådan måde, at medlemmernes interesser varetages bedst muligt. Det gør virksomheden ved at holde fokus på det væsentlige, som gør pensionsordningen mere værd:

- Lave omkostninger
- Høje afkast
- Et fleksibelt pensionsprodukt
- Personlig kundeservice
- Helhedsorienterede rådgivningsværktøjer

Det er også herigennem, at den bredere samfundsopgave løftes.

Pensionskassens politik for samfundsansvar (Corporate Social Responsibility – CSR) er derfor tilrettelagt som et "forretningsdrevet samfundsansvar", hvor samfundsansvaret søges realiseret gennem virksomhedens forretningsområder. Det er virksomhedens bærende formål at sikre gode pensionsordninger til medlemmerne.

Ansvarlige investeringer

Investeringsforvaltningen af aktiverne tilrettelægges med henblik på at sikre den størst mulige købekraft af medlemmernes alderspensioner indenfor de givne risikorammer. Investeringerne er tilrettelagt med henblik på i et rimeligt omfang at beskytte pensionskassens omdømme og være samfundsmæssigt og miljømæssigt ansvarlige.

Politik og retningslinjer for ansvarlige investeringer er fælles for de tre virksomheder, der administreres af Sampension Administrationsselskab A/S. Politikken behøver ikke have samme indhold fra virksomhed til virksomhed, men bestyrelserne har i dag valgt af have en fælles politik og retningslinjer, hvilket også giver størst mulig investeringsmæssig synergi i fællesskabet til fordel for medlemmer og kunder. Politikken gælder for investeringer generelt og i særlig grad for investeringer, hvor pensionsvirksomheden bliver medejer af en virksomhed.

Helt centrale emner i politikken for ansvarlige investeringer er overholdelse af menneskerettigheder (herunder arbejdstagerrettigheder), klima og miljø, god ledelse (governance) og våben.

Politik baseret på internationale regler og principper

Politikken for ansvarlige investeringer er en integreret del af investeringsprocessen. Det betyder, at investeringerne holdes op mod alle de regler og retningslinjer, som politikken omhandler.

Fundamentet i politikken er de 10 grundlæggende principper fra UN Global Compact om bæredygtighed for virksomheder inden for menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, miljø og antikorrruption.

Hertil kommer det FN-støttede PRI, Principles for Responsible Investment, som er seks principper, der støtter investorenes fokus på ansvarlighed i investeringsbeslutningerne og i forvaltningen af aktiverne. PRI forpligter Sampension til bl.a. at indarbejde kriterier for ansvarlighed i investeringsprocessen, udøve aktivt ejerskab og rapportere til PRI på mål og resultater.

Et andet regelsæt er OECD's retningslinjer for ansvarlig virksomhedsadfærd for institutionelle investorer, der betoner de institutionelle investorers bidrag til overholdelsen af OECD's retningslinjer for multinationale selskaber. Hertil kommer klimaaftalen COP21, som pensionskassen støtter op om med fokus på at holde den globale opvarmning under 2 grader.

Pensionskassen følger også anbefalingerne om aktivt ejerskab fra komiteen for god selskabsledelse, som er nedsat af den danske regering.

Endelig er Sampension medlem af et par netværksorganisationer, der primært arbejder med at fremme klimainvesteringer. Det er:

IIGCC – Sampension bakker op om Institutional Investors Group on Climate Change, som er et europæisk baseret forum for institutionelle investorer, hvis formål det er at påvirke politiske beslutningstagere til at adressere de fremtidige klimaudfordringer bl.a. gennem lavere udledning af drivhusgasser.

CDP – Sampension er tilsluttet CDP (tidligere Carbon Disclosure Project), som er en global klimaorganisation, hvis formål det er at øge fokus på at skabe en langsigtet bæredygtig økonomi ved at påvirke selskaber og byer til at måle, rapportere og forstå deres miljømæssige påvirkning gennem udledning af drivhusgasser.

Dansif – Dansif er et dansk netværksforum for professionelle investorer og andre, der beskæftiger sig med ansvarlige investeringer. Målet er at udbrede og udveksle erfaringer samt facilitere en diversificeret debat på området. Sampension var med til at stifte Dansif.

Fokus og udvalgte resultater i 2017

Menneskerettigheder – investeringer i besatte område

Menneskerettigheder er et meget væsentligt emne i den ansvarlige investeringspolitik, og Sampension har gennemført 38 kritiske dialoger herom, hvoraf 10 er succesfuldt afsluttet siden 2011.

Emnet fik bl.a. aktualitet i januar 2017 i forbindelse med en tilbagevendende NGO-rapport om danske pensionssekskabers investeringer i virksomheder, der er aktive på den besatte Vestbred. I juni indførte pensionskassen en ny, mere eksplicit politik på området. I forlængelse heraf blev fire selskaber ekskluderet fra investeringsuniverset, og kritisk dialog blev indledt med en række selskaber om, hvorvidt deres aktiviteter er i strid med internationalt anerkendte principper på besatte områder.

Klimamål del af politikken

Klima har siden 2010 været en eksplicit del af den ansvarlige investeringspolitik. Fra januar 2017 har der også været fokus på at understøtte COP21-aftalens klimamål, som blev indarbejdet i den ansvarlige investeringspolitik fra årets start. Derudover tog Sampension initiativ til at undersøge, hvordan man kan vurdere den samlede klimapåvirkning af virksomheder i investeringsporteføljen og takten af forbedringer på området. Dette arbejde fortsætter i 2018.

Aktivt ejerskab – stemmeafgivning

I 2017 besluttede man at øge fokus på aktivt ejerskab. Det betyder, at Sampension fra 2018 systematisk vil deltage og stemme på generalforsamlinger for de danske OMX C25 selskaber samt stemme på generalforsamlinger for danske og udenlandske børsnoterede selskaber, hvor man repræsenterer mere end 3 procent af stemmerne.

For øvrige børsnoterede selskaber vil der blive stemt, når det giver mening at involvere sig direkte og især sammen med andre store investorer og via netværk. Det skete eksempelvis i foråret 2017, hvor Sampension stemte på to internationale olieselskabers generalforsamlinger for at påvirke deres aktiviteter i en mere klimavenlig retning på ryggen af COP21-målene.

Multinationale selskaber og skat

Pensionskassen tog et nyt skridt på skatteområdet i 2017 for at få multinationale selskaber til at følge OECD's retningslinjer og oplyse detaljeret om deres skatteforhold. Dermed blev skattetransparens et selvstændigt tema i arbejdet med ansvarlige investeringer og udvidede den systematiske screening om skatteforhold til også at omfatte oplysningsforpligtelsen.

Engagement – kritisk dialog

Sampension havde i 2017 kritisk dialog med 93 virksomheder (se oversigt som årets dialoger nedenfor) heraf blev 42 nye dialoger startet op i året.

Retningslinjer for ansvarlige investeringer

Sammenfattende investeres i virksomheder, der ikke anvender børnearbejde, respekterer ligestilling uanset køn, race og religion, respekterer den enkeltes ret til at oprette og være medlem af en lovlig fagforening, ikke gør brug af tvangsarbejde, modarbejder alle former for korruption, overholder den nationale miljølovgivning, herunder arbejdsmiljølovgivning, respekterer ILO's konventioner omhandlende arbejdsmiljø, tilstræber et renere miljø og ikke producerer masseødelæggelsesvåben eller anti-personelminer.

I forhold til børsnoterede virksomheder har der været særligt fokus på governance og krav til det ledelsesmæssige ansvar. Det handler om bestyrelsens sammensætning, opgaver og ansvar, om ledelsens aflønning, om risikostyring – herunder ESG-risikostyring, kommunikation, konkurrence og beskatning.

Menneskerettigheder

Virksomhederne i porteføljen screenes på baggrund af en række krav om, at virksomhederne ikke anvender ulovligt børnearbejde, respekterer ligestilling uanset køn, race og religion, respekterer den enkeltes ret til at oprette og være medlem af en lovlig fagforening, ikke gør brug af tvangsarbejde og modarbejder alle former for korruption, herunder afpresning og bestikkelse.

Pensionskassen investerer derfor i virksomheder, der:

- ikke anvender børnearbejde
- respekterer ligestilling uanset køn, race og religion
- respekterer den enkeltes ret til at oprette og være medlem af en lovlig fagforening
- ikke gør brug af tvangsarbejde
- modarbejder alle former for korruption.

Miljø og klima

Endvidere investerer pensionskassen i virksomheder, der

- overholder den nationale miljølovgivning, herunder arbejdsmiljølovgivning, i hvert af de lande, hvor virksomheden opererer
- respekterer samtlige ILO konventioner omhandlende arbejdsmiljøet. Der eksisterer i øjeblikket flere end 25 konventioner på dette område, omhandlende bl.a. sundhed, sikkerhed, arbejdstider og sweatshops
- tilstræber et renere miljø, blandt andet ved at have fokus på at mindske CO2-udledning og ved at støtte udvikling og udbredelse af miljøvenlige teknologier.

Våben

Pensionskassen investerer ikke i virksomheder, der er omfattet af internationale konventioner, som eksempelvis virksomheder der producerer klyngebomber, anti-personnel miner eller komponenter hertil der på nogen måde er involveret i udvikling og spredning af masseødelæggelsesvåben (kerne-, biologiske og kemiske våben).

Statsobligationer

Pensionskassens investeringer i statsobligationer foretages kun i stater, som ikke er udelukket pga. følgende faktorer internationale sanktioner og forbud fra FN og EU, samt grove krænkelse af menneskerettigheder (med udgangspunkt i UN Guiding Principles on Business and Human Rights (UNGPR)). Pensionskassen kan undlade eller udskyde en udelukkelse, hvis den skønnes at ville føre til en væsentligt forværret situation for den almindelige befolkning i staten.

[Se den ansvarlige investeringspolitik.](#)

Aktivt ejerskab

Den løbende overvågning af børsnoterede selskaber i aktieporteføljen – afgrænset som aktier og tilsvarende ejerandele i erhvervsdrivende selskaber – skal foretages af et professionelt og uafhængigt screeningselskab. Der har siden 2011 været et samarbejde med Vigeo Eiris på dette felt.

På baggrund af information herfra vurderes det, om et selskab er uacceptabelt, acceptabelt eller eventuelt sættes på en overvågningsliste, mens der foretages yderligere undersøgelser eller indledes en dialog (engagement) med selskabet. Efter et engagementsforløb skal selskabet enten kategoriseres som acceptabelt eller uacceptabelt. Aktier i uacceptable selskaber tilføjes eksklusionslisten og afhændes.

Sampension deltager og stemmer på generalforsamlinger for de danske OMX C25 selskaber samt stemmer på generalforsamlinger for danske og udenlandske børsnoterede selskaber, hvor man repræsenterer mere end 3 % af stemmerne. For øvrige børsnoterede selskaber stemmes på generalforsamlinger på ad hoc basis, hvor det kan ske sammen med andre institutionelle investorer via netværk som fx PRI, og det vedrører dagsordenspunkter, der har høj væsentlighed i forhold til politikken for ansvarlige investeringer. Stemmeafgivelser offentliggøres på hjemmesiden.

Unoterede aktier er underlagt de samme retningslinjer som børsnoterede aktier, således at den ansvarlige investeringspolitik inddrages via due diligence-processen og implementeres med de nødvendige aftaler med forvaltere.

Ligeledes investeres der ikke i internt forvaltede porteføljer i obligationer og gældsandele i selskaber på eksklusionslisten.

Kritisk dialog

Til hjælp med overvågning af og dialog med de mere end 1.600 aktieinvesteringer i porteføljen er der indgået en aftale med Vigeo Eiris, som er et af de førende firmaer i verden til at analysere og risikovurdere virksomheder i forhold til etiske aspekter.

Vigeo Eiris foretager en scoring på baggrund af en bred vifte af parametre, som har indflydelse på de områder, der indgår i den ansvarlige investeringspolitik. Hvis denne score slår kraftigt ud på enkelte områder eller samlet afviger signifikant, vurderes det, om selskabet skal forsynes med en såkaldt "alert" og dermed undersøges nærmere – eventuelt via en dialog med selskabet. Det er naturligvis altid pensionskassen, der i sidste ende beslutter, om et selskab kan indgå i investeringsporteføljen, om der skal indledes en kritisk dialog (engagement) eller om selskabet skal udelukkes fra investeringsuniverset og sættes på eksklusionslisten.

Siden 2011 til og med 2017 har Sampension bistået af Vigeo Eiris indledt kritisk dialog med 242 selskaber, hvilket er 42 flere end i 2016. Aktuelt er 77 selskaber ekskluderet fra investeringsuniverset.

Tabel 1 giver et overblik over resultaterne af de dialoger, Vigeo Eiris har igangsat på vegne af Sampension. Det er lykket at opnå en aktiv dialog med i alt 155 selskaber, hvilket giver en meget høj respons på 65 % af de foretagne initiativer. Hertil kommer de dialoger, der gennem tiden succesfuldt er afsluttet med, at virksomheden har ændret politik eller praksis og dermed lever op til forventningerne. Det drejer sig om i alt 89 selskaber, heraf 10 selskaber i 2017.

Tabel 1: Dialoger opstartet af Vigeo Eiris for siden 2011

Tema	Samlet antal aktive dialoger	Succesfuldt afsluttet	Lukket uden dialog	Frasolgte selskaber	Sager afbrudt efter 3 år	I gangværende dialoger	Samlet antal engagements
Korruption	30	19	5	3	6	8	41
Klima forandringer	30	19	6	0	9	18	52

ESG Risici	18	15	12	6	2	5	40
Menneskerettigheder	30	10	3	4	11	9	38
Arbejdstagerrettigheder	25	14	7	1	8	11	41
Vandhåndtering	22	12	2	4	6	6	30
Total	155	89	35	18	42	58	242

Se i øvrigt den fælles ESG-rapport her <link>

Oversigt over kritiske dialoger i 2017

Selskab	Tema
Aggreko	Klimaforandringer
Amadeus IT Holdings	ESG Risici
Amazon.com	ESG Risici
Andarko Petroleum	Menneskerettigheder
Anglogold Ashanti	Korruption
Apache	Menneskerettigheder
Archer Daniels Midland	Klimaforandringer/Underleverandør
Asahi Group Holdings	Vandhåndtering
Associated British Foods	Vandhåndtering
ATandT	Underleverandør
Axiata Group	Menneskerettigheder
Barrick Gold	Korruption
Baxter international	Korruption
Bharti Airtel	Menneskerettigheder
Bouygues	Klimaforandringer/Underleverandør
British American Tobacco	Underleverandør
Canadian Natural Resources	Menneskerettigheder
Cencosud	Klimaforandringer
Chokoladefabrikken Lindt og Sprüngli	Vandhåndtering
Cisco Systems	Korruption
Commercial International Bank	Menneskerettigheder
Conagra Foods	Vandhåndtering
Constellation Brands	Vandhåndtering
Costco	Underleverandør/ESG Risici
Daito Trust Construction	Klimaforandringer
Devon Energy	Klimaforandringer
E.ON	Menneskerettigheder
Edison International	Klimaforandringer
Electronic Arts	ESG Risici
Enka Insaat	Klimaforandringer

EOG Resources	Klimaforandringer
Exxon Mobil	Korruption/Menneskerettigheder
General Motors	Klimaforandringer
Getinge	ESG Risici
Glencore International	Klimaforandringer
Golden Agri-Resources	ESG Risici
H J Heinz	Vandhåndtering
IBM	Korruption
Iliad	ESG Risici
INPEX	Menneskerettigheder
ITOCHU Corporation	Klimaforandringer
James Hardie Industries	Klimaforandringer
Johnson & Johnson	Korruption
JX Holdings	Menneskerettigheder
Keppel	Menneskerettigheder
Kerry Group	Vandhåndtering
Komatsu	Korruption
Kraft Foods	Underleverandør
Kuehne and Nagel	Klimaforandringer
Macy's	Underleverandør
Marathon Petroleum	Klimaforandringer
McCormick and Co	Vandhåndtering
McDonalds	Underleverandør
Mitsubishi Electric	Korruption
Neste Oil	Menneskerettigheder
New World Development Company	ESG Risici
Nexen	Menneskerettigheder
Nintendo	Underleverandør
Noble Energy	Menneskerettigheder
Noble Group	ESG Risici
NTT DoCoMo	Underleverandør
Nucor	Klimaforandringer
Olam International	ESG Risici
Oracle	Underleverandør
Orkla	Vandhåndtering
Panasonic	Korruption/Underleverandør
Ralph Lauren Corp	Underleverandør
SAP	Korruption
Saputo	Vandhåndtering
Seadrill	Menneskerettigheder
Silver Wheaton	ESG Risici
Singapore Telekom	Korruption
Softbank	Underleverandør
Sony	Underleverandør
Southwestern Energy	Klimaforandringer
Swedish Match	Underleverandør
Swire Pacific	Underleverandør
Target	Underleverandør

Tata Power	Korruption
Technip	Menneskerettigheder
Telefonica	Korruption
The Hershey Company	Vandhåndtering
The J.M. Smucker Company	Vandhåndtering
The Swatch Group	ESG Risici
Tractebel Energia	Korruption/ Klimaforandringer
TransCanada	Menneskerettigheder
Tullow Oil	Menneskerettigheder
Valero Energy	Klimaforandringer
Weatherford	Menneskerettigheder
Wesfarmers	Korruption
Wilmar International	ESG Risici
WorleyParsons	Menneskerettigheder
Xerox	Underleverandør

Ledelsesmæssige forhold

Pensionskassen for Jordbrugsakademikere & Dyr læger er en tværgående pensionskasse ejet af medlemmerne. Pensionskassens øverste myndighed er generalforsamlingen.

Bestyrelse

Bestyrelsen består af ni medlemmer: Fem bestyrelsesmedlemmer er valgt af og blandt pensionskassens medlemmer, to bestyrelsesmedlemmer er udpeget af Jordbrugsakademikerne, et bestyrelsesmedlem er udpeget af Ansatte Dyr lægers Organisation og et bestyrelsesmedlem er valgt på generalforsamlingen efter indstilling fra bestyrelsen. Sidstnævnte bestyrelsesmedlem skal opfylde de nødvendige kvalifikationer til at være sagkyndigt medlem af revisionsudvalget.

Bestyrelsen har i 2017 afholdt fem ordinære møder og ét seminar.

En oversigt over bestyrelses- og direktionsmedlemmers ledelsehverv fremgår side 13.

Revisions- og risikoudvalg

I overensstemmelse med EU's og danske krav til revisionsudvalg i virksomheder af interesse for offentligheden har bestyrelsen i pensionskassen nedsat et særskilt revisionsudvalg. Fra regnskabsåret 2018 er revisionsudvalget ændret til et revisions- og risikoudvalg.

Cand.polit. Søren Kaare-Andersen er formand for revisionsudvalget og lever gennem erhvervsforløb og uddannelsesmæssig baggrund op til kravene om uafhængighed og kvalifikationer i henhold til reglerne om revisionsudvalg.

Udover Søren Kaare-Andersen bestod revisionsudvalget i 2017 af to medlemmer udpeget af bestyrelsen: Johannes Elbæk (næstformand) og Henning Otte Hansen (bestyrelsesmedlem).

Der har i 2017 været afholdt fire møder i revisionsudvalget.

Rammerne for revisionsudvalgets arbejde er fastlagt i et kommissorium. Revisionsudvalgets primære opgaver er at:

- overvåge regnskabsaflæggelsesprocessen
- overvåge om risikostyringssystemer, interne kontrolsystemer og intern revision fungerer effektivt
- overvåge den lovpligtige revision af årsregnskabet mv.

- overvåge og kontrollere revisors uafhængighed.

Der er etableret en finansiel whistleblower-ordning, der sikrer, at ansatte i administrationsfællesskabet via en særlig, uafhængig og selvstændig kanal kan indberette overtrædelser og potentielle overtrædelser af den finansielle regulering begået af virksomheden. Indberetninger til whistleblower-ordningen går direkte til formanden for revisionsudvalget og compliancefunktionen. Der har ikke været indberetninger i 2017 eller tidligere.

Administrationsfællesskabet

Sampensions daglige ledelse udgøres af direktionen. Hertil kommer fem direktørområder med ansvar for den daglige drift og udvikling samt et direktionssekretariat. Nærmere beskrivelse af organisationen kan ses på sampension.dk under punktet "Organisation" under "Om Sampension"

Der er oprettet hhv. en risikostyringsfunktion, compliancefunktion, aktuarfunktion og intern auditfunktion, der bidrager til at sikre effektiv styring i administrationsfællesskabet. De ansvarlige for de pågældende afdelinger er udpeget som nøglepersoner og har en kontrollerende rolle i forhold til administrationsfællesskabets arbejde.

Aflønning

Bestyrelserne i de tre finansielle virksomheder, som administreres af Sampension, har udformet en fælles lønpolitik i overensstemmelse med EU's og danske krav. Aflønningsprincipperne har til formål at sikre, at ledelse og medarbejdere honoreres på en sådan måde, at virksomhedens forretningsmæssige og langsigtede strategiske mål understøttes bedst muligt.

Aflønningsforholdene afspejler og understøtter, at Sampension til stadighed formår at rekruttere og fastholde en kompetent og ansvarlig ledelse, der fremmer en sund og effektiv risikostyring og ikke motiverer til at tage overdrevne risici.

Der henvises til regnskabsnote 4 samt <https://www.pjdpension.dk/pjd/Om-pensionskassen/Hvem-er-vi/Loenpolitik>, hvor der er oplysninger om lønpolitikken.

Redegørelse for den kønsmæssige sammensætning af ledelsen

Bestyrelsen

Bestyrelsen har opstillet et måltal på mindst 33,33 % for andelen af det underrepræsenterede køn i bestyrelsen svarende til tre ud af ni valgte medlemmer. Fordelingen er i overensstemmelse med Erhvervsstyrelsens vejledning om, hvad der betragtes som en ligelig kønsfordeling i forhold til antallet af bestyrelsesmedlemmer. Målet er ikke opfyldt, da bestyrelsen pt. består af henholdsvis to kvinder og syv mænd. Måltallet revurderes årligt.

Øvrig ledelse

Bestyrelsen ønsker en ligelig kønsfordeling i ledende stillinger og har i Sampension Administrationselskab A/S fastlagt et måltal på mindst 40 % for andelen af det underrepræsenterede køn for ledere med personaleansvar.

Ultimo 2017 viste den årlige opfølgning på den kønsmæssige fordeling af ledende stillinger med personaleansvar 29 % kvinder og 71 % mænd, og måltallet er således ikke nået. Der er sket en mindre stigning i forhold til 2016, hvor den kønsmæssige fordeling var 27 % kvinder og 73 % mænd.

Der forventes en mere ligelig fordeling i 2018, da Sampension ofte rekrutterer ledere fra gruppen af gruppeledere uden personaleansvar, og her er der en overrepræsentation af kvinder.

Selskabets politik for kønsdiversitet i ledelsen har fokus på at sikre et bredt rekrutteringsgrundlag med lige muligheder for begge køn. Endvidere skal der så vidt muligt være mindst én ansøger af hvert køn blandt de udvalgte kandidater til en given lederstilling. Udmøntningen af politikken forventes gradvist at øge andelen af det underrepræsenterede køn i selskabets ledelsesniveauer.